

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **R. Y.**
státní příslušnost Ukrajina,
zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem sídlem 702 00
Ostrava, Purkyňova 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2019 č. j. OAM-164/LE-BA02-VL18-PS-
2019, ve věci zajištění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě, doplněnou podáními doručenými soudem dne 12. 4. 2019 a 28. 5. 2020 (v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2020 č. j. 1 Azs 494/2019-23) se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 22. 6. 2019.
2. Žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně odůvodnil nevyhnutelnost uložení opatření, které je svou povahou omezením osobní svobody a vyslovil domněnku, že v jeho případě postačovalo jiné, mírnější opatření k zabezpečení jeho účasti a průběhu řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Poukázal na to, že se již nějakou dobu zdržuje v České republice, bydlí v Praze, někdy u svých známých, ale především u matky, která mu poskytuje veškeré zázemí. Namítal také, že na území České republiky nepobýval neoprávněně vědomě, ale že nevěděl, že doklad, který používal k prokázání své totožnosti, je padělaný. Uvedl, že nepochybně závěry správního orgánu ohledně toho, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána také s účelem zabránit realizaci správního vyhoštění. Podání žádosti o mezinárodní ochranu je však z jeho strany motivováno také konkrétními důvody, které uvede v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Namítal rovněž, že doba zajištění je nepřiměřená a nedostatečně odůvodněná. Poznamenal, že správní orgán systematicky přistupuje k prakticky nejdelší možné době zajištění 110 dnů. Uvedl, že správní orgán tuto lhůtu vypočítává sečtením 90 dnů – doba, za kterou bude rozhodnuto o žádosti o mezinárodní ochranu, plus 15 dnů k podání žaloby. Není pravdou, že by ve všech případech mělo podání žaloby odkladný účinek. To, že bude řízení trvat jen 90 dnů, je také spekulace správního orgánu. Žalobce žalovanému rovněž vytkl, že se nijak nezabýval jeho rodinnými vazbami na území České republiky, tedy tím, že zde žije i jeho matka. S ohledem na to žalovaný nevzal vůbec v potaz to, že jeho matka by mu mohla poskytnout stravu, ubytování, finance a jeho setrvání v zajišťovacím středisku a omezení osobní svobody by bylo nejen zbytečné, nýbrž i neekonomické, což má logicky dopad i do (nesprávnosti) vyhodnocení možnosti a realizovatelnosti uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu. Ačkoli již v průběhu řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců uvedl informace o svých rodinných vazbách na území České republiky, žalovaný se těmito otázkami vůbec nezabýval a soustředil se výlučně na údajnou účelovost jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ačkoliv byl s ohledem na výše uvedené skutečnosti informován o tom, že jeho zajištění bezesporu povede k zásahu do jeho soukromého života.
3. Žalobce dále uvedl, že důvody, pro které nevystěhoval zpět na území Ukrajiny, jsou rovněž jeho azylovými důvody. Lituje porušení právních předpisů České republiky. Žádá však, aby toto porušení bylo posuzováno v kontextu jeho životní situace. Území České republiky neopustil zejména vzhledem ke strachu z návratu na území Ukrajiny. Je si vědom povinnosti dodržovat právní řád České republiky a také uznává, že se v důsledku nedostatečné orientace v právním řádu dopustil protiprávního jednání. Opatření správního orgánu spočívající ve zbavení osobní svobody na 110 dnů považuje za nepřiměřené účelu, který sleduje. Poukázal na to, že žalovaný při stanovení délky zajištění postupuje paušálně bez ohledu na individuální okolnosti případu. Uvedl-li žalovaný v napadeném rozhodnutí argumentaci o existenci oprávněných důvodů se

domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vyslovil názor, že uvedené okolnosti nemohou být samy o sobě považovány za dostatečný důvod k domněnce, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Navíc nebyly zohledněny individuální okolnosti jeho života a jeho celková životní situace. Poukázal na to, že je mladý a zdravý člověk, a je tedy způsobilý k nástupu do armády, což v žádném případě nechce.

4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Konstatoval, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům je tyto úvahy vedly. V rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Poukázal na to, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, bez jakéhokoli oprávnění k pobytu, zároveň zde užíval a prokazoval se padělaným dokladem Rumunska znějícím na jeho jméno. Z tohoto důvodu byl 27. 2. 2019 zajištěn a následně umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z dosavadního jednání žalobce bylo totiž dle rozhodnutí cizinecké policie o zajištění zřejmé, že při pobytu na území České republiky jednal v rozporu s morálními normami a chráněnými zájmy. O udělení mezinárodní ochrany požádal žalobce až po zadržení Policií ČR, zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Z výpovědí žalobce učiněných v rámci správních řízení dle zákona o pobytu cizinců nevyplývalo přitom naprosto nic, co by žalobci bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu ČR před jeho zadržením ro nelegální pobytu a prokazováním se padělaným dokladem a umístěním do zařízení pro zajištění cizinců, pokud o podání žádosti měl skutečný zájem. S ohledem na uvedené má žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve. Z postupu žalobce je zároveň zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a že nelze rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu ČR i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Navíc sám uvedl, že v České republice nemá hlášenou adresu, žije v Praze různě u svých známých a i z toho je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. K námitce týkající se stanovené doby zajištění na 110 dnů žalovaný uvedl, že má za to, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí jako celku jsou označeny konkrétní a specifické okolnosti případu žalobce, jak vyplynuly z celkového zjištěného stavu věci, které svědčí pro závěr, že zajištění po dobu 110 dnů je zcela přiměřené. K žalobní námitce žalobce, že již v průběhu řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců uvedl, že je pro něj zásadní rodinný život v České republice, přítomnost matky a že se těmito otázkami žalovaný vůbec nezabýval, žalovaný konstatoval, že ze správního

spisu, zejména pak z údajů, které poskytl sám žalobce a z jeho výpovědí plyne, že nikdy neuváděl, že by v České republice vedl rodinný život s matkou. Naopak zmínil, že mu nic nebrání v návratu na Ukrajinu, kde má další rodinné příslušníky. Za tohoto stavu je žalobní námitka žalobce, že žalovaný nezvažoval míru zásahu do jeho soukromého a rodinného života, nedůvodná, neboť žalobce rodinný život v České republice nikdy nebudoval.

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, a to v souladu s ust. § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhл.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím Policie České republiky, krajského ředitelství policie hl. m. Prahy č. j. KRPA-84406-19/ČJ-2019-000022 ze dne 27. 2. 2019 byl žalobce zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů. Důvodem zajištění byla skutečnost, že žalobce v průběhu pobytové kontroly zaměřené na oprávněnost pobytu k prokázání totožnosti předložil průkaz totožnosti Rumunska znějící na jeho totožnost a opatřený jeho fotografií, který byl následně jednoznačně vyhodnocen jako padělek. V průběhu správního řízení žalobce do protokolu o vyjádření účastníka řízení dne 27. 2. 2019 kromě jiného uvedl, že byl přesvědčen, že se jedná o doklad pravý. Doklad si zajistil prostřednictvím internetu za úplatu od neznámého člověka. Důvodem, proč si tento doklad opatřil, byla snaha pracovat v České republice legálně. Sdělil, že na území České republiky kromě matky nemá žádné další rodinné příslušníky, ani zde nesdílí společnou domácnost s občanem Evropské unie. V případě vycestování a návratu na Ukrajinu mu nebrání žádné překážky, ani tam nebude ničím ohrožen. Jiné důvody, které by mu bránily ve vycestování a návratu na Ukrajinu, nesdělil. Na základě těchto zjištění bylo konstatováno, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu, zároveň zde užíval a prokazoval se padělaným dokladem Rumunska znějícím na jeho jméno. Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn dne 27. 2. 2019 podle § 124 zákona o pobytu cizinců a následně umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Ze správního spisu se dále podává, že 4. 3. 2019 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.
7. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 8. 3. 2019 č. j. OAM-164/LE-BA02-VL18-PS-2019 rozhodl, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 22. 6. 2019. Žalovaný vyšel z výše uvedených zjištění a odkazem na ust. § 46a odst. 1, 3, 4 a 5 zákona o azylu dospěl k závěru, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až po zadržení Policií ČR, zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, přičemž z výpovědí žalobce učiněných v rámci správního řízení dle zákona o pobytu cizinců nevyplývalo naprosto nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochrany v České republice před jeho zadržením pro nelegální pobyt v České republice a prokazováním se padělaným dokladem a umístěním do zařízení pro zajištění cizinců, pokud o podání žádosti měl skutečný zájem. Žalovaný dovodil s ohledem na výše uvedené, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o

udělení mezinárodní ochrany již dříve. Žalovaný rovněž zdůraznil, že žalobce neuvedl žádnou překážku, která by mu bránila v návratu na Ukrajinu, naopak sdělil, že na Ukrajině mu žádné nebezpečí nehrozí. Žalovaný dovodil, že z jednání žalobce je patrné, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, a že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude vyhýbat povinnosti z území České republiky vycestovat, bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění a že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo v jeho případě zapříčiněno pouze snahou vyhnout se tomuto vyhoštění. Žalovaný současně vyslovil názor, že propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a že nelze v případě žalobce rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu. Z těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle názoru správního orgánu účinné. Žalovaný v těchto souvislostech odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu.

8. Soud souhlasí s výše uvedenými závěry žalovaného, přičemž v podrobnostech dále odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitce žalobce, že na území České republiky nepobýval neoprávněně vědomě, ale že nevěděl, že doklad, který používal k prokázání své totožnosti je padělaný, soud uvádí, že se jedná o ryze účelové tvrzení. Žalobcem popisované okolnosti, za kterých si zajišťoval jako státní občan Ukrajiny průkaz totožnosti Rumunska prostřednictvím internetu za úplaty od neznámého člověka s tím, že důvodem proč si tento doklad zajistil, byla snaha pracovat v České republice legálně, vypovídají o tom, že žalobce nepochybně byl srozuměn s tím, že se jedná o doklady padělané. V žádném případě nelze z popsaných okolností dovodit, že se ze strany žalobce jednalo o naivitu a nelze uvěřit, že byl v mylném přesvědčení o platnosti dokladu. Také dle názoru soudu podání žádosti o mezinárodní ochranu je jen účelovým krokem, neboť žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v okamžiku, kdy bylo zjištěno správními orgány, že pobýval na území České republiky neoprávněně, bez jakéhokoli oprávnění k pobytu a prokazoval se padělaným dokladem a z tohoto důvodu byl následně zajištěn a hrozilo mu vyhoštění. Uvedené posouzení žalovaným soud s ohledem na skutkové okolnosti případu považuje za dostatečné a věcně správné. Žalovaný zcela přiléhavě odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016-48, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově, není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle Evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelné v důsledku negativního výsledku o mezinárodní ochraně. V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud také uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo a je proto na místě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není předpoklad, že by

spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel, a že by propuštěním žalobce ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení. Žalovaný v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu např. výše uvedeného rozhodnutí postupoval. Mírnější opatření dle § 47 zákona o azylu proto i dle názoru soudu nelze v případě žalobce použít a jeho zajištění bylo zcela po právu. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, z jakých důvodů dospěl v napadeném rozhodnutí k závěru, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, jak výše citováno a rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné a zákonné. Závěry žalovaného tak nejsou ani v rozporu s článkem 15 Směrnice č. 2013/33, EU. Žalovaný vzal v potaz veškeré individuální okolnosti žalobcova případu. Soud nesdílí ani výhrady žalobce ohledně stanovení doby zajištění. Žalovaný postupoval v souladu s ust. § 46a odst. 5 zákona o azylu, své úvahy řádně a přezkoumatelně odůvodnil. S těmito závěry se soud zcela ztotožňuje, a proto v podrobnostech odkazuje na str. 4 napadeného rozhodnutí. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal na konkrétní skutkové okolnosti daného případu, na základě kterých rozhodl o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců a vzhledem ke všem těmto uvedeným okolnostem dospěl k závěru o nutnosti vyslovit povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v maximální možné zákonné délce. Soud proto nemá žádnou pochybnost o tom, že stanovená, byť podle zákona maximální délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, odpovídá v konkrétním případě též požadavkům subsidiarity a přiměřenosti, jaké na zásah do práva na osobní svobodu klade článek 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy.

9. Nedůvodnou soud shledává i žalobní námitku žalobce, že se žalovaný nijak nezabýval jeho rodinnými vazbami na území České republiky, tedy tím, že zde žije jeho matka a že vůbec nevzal v potaz, že matka by mu mohla poskytnout stravu, ubytování, finance a jeho setrvání v zajišťovacím středisku a omezení jeho osobní svobody by bylo nejen zbytečné, nýbrž i neekonomické. Krajský soud především poukazuje na to, že ze správního spisu se podává toliko to, že žalobce zmínil, že na území České republiky žije jeho matka. Soud zastává názor, že z tohoto zcela obecného údaje není zřejmé, že by vazby žalobce na území České republiky byly takové intenzity, že by jeho zajištění představovalo protiprávní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Jinak pouhé odloučení od matky z důvodu zajištění neznamená nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce. Ten také navíc vypověděl, že v České republice nemá hlášenou žádnou adresu, žije v Praze různě u svých známých. Tvzení žalobce v žalobě, že by mu jeho matka mohla poskytnout stravu, ubytování a finance, je v rozporu s tím, co žalobce sdělil správnímu orgánu v průběhu správního řízení. Za tohoto stavu žalovaný dle názoru soudu nebyl povinen se podrobně zabývat výše uvedenými tvrzeními žalobce. V daných souvislostech soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 Azs 16/2015-32, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že samotné zajištění neznamená úplnou ztrátu možnosti kontaktu s rodinnými příslušníky.
10. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
11. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému prokazatelně žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 18. 6. 2020

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně